

Digitaalisen osaamisen toimintatasot (Tutustutaan, Harjoitellaan, Opetellaan) (Tvt-laitteet= esim. tabletti, puhelin, videokamera, digikamera, tietokone, radio, televisio, videotykki, mikrofoni)			
Alue	Alle 3-vuotiaat	3-5 -vuotiaat	Esiopetus
Käytännön taidot ja oma tuottaminen	Tutustutaan arkielämän tietotekniisiin laitteisiin.	<i>Harjoitellaan tietoteknisten laitteiden käyttöä arkielämässä.</i>	<i>Opetellaan tietoteknisten laitteiden käyttöä.</i>
	Tutustutaan valokuvaamiseen ja videokuvaamiseen	Harjoitellaan opetuspelien pelaamista	Opetellaan omatoimisuutta tietoteknisten laitteiden käytössä
	Katsotaan videoita ja kuunnellaan musiikkia/konsertteja	Harjoitellaan turvallisen suoratoistopalvelun käyttöä (esim. Yle Areena)	Tutustutaan hiiren käyttöön esim. tehden yhdessä sähköisen eskarimateriaalin tehtäviä
	Yhdistetään tvt-laitteita lapsille jo tuttuun toimintaan (esim. piilotusleikki, jossa otetaan kuvavihje piilotetusta tavarasta ja kuvavihjeen perusteella etsitään)	Harjoitellaan puhelimen käyttöä (soittaminen, vastaaminen, ääniviesti, hätäpuhelu)	Tallennetaan lyhyitä tarinoita tietokoneella kirjoittaen tai sanellen
	Tutustutaan laitteen käynnistämiseen ja sammuttamiseen	Harjoitellaan dokumentoimaan toimintaa (esim. otetaan kuvia askartelun työvaiheista ja käydään yhdessä läpi, mikä hankalaa tai äänitetään ryhmän toimintaa esim. laulesitys ja kuunnellaan yhdessä)	Opetellaan käyttämään mobiililaitetta arkipäivän työvälineenä (esim. pidetään laitteet käden ulottuvilla valmiina mm. tiedonhakuun tai dokumentointiin)
	Tutustutaan ohjelmointiin (esim. lajitellaan, järjestetään ja nimetään leluja)	Harjoitellaan tv-taitteiden käytön soveltamista entuudestaan tuttuun toimintaan, esim. suunnistus --> kuvasuunnistus tableteilla	Kokeillaan kaikenlaisia tv-tvälineitä esim. toimistoleikin avulla
		Harjoitellaan sovelluksen ja ohjelman avaamista	Opetellaan fiksua puhelinkäyttötymistä: soittaminen, vastaaminen, hyvästely, tekstiviesti, ääniviesti, kuvaviesti
	Harjoitellaan ohjelmointia (esim. leikitään ehtoleikkejä: se kenellä on punaista liikkuu hiiriaskeleen, se kenellä on sinistä liikkuu jättiaskeleen jne.)	Opetellaan liittämään laitteita toisiinsa, esim. näytön jakaminen, kuulokkeiden tai kaiuttimien liittäminen	
		Harjoitellaan oman nimen kirjoittamista näppäimistöllä (esim. otetaan huoneen ovelelle vanha näppäimistö, johon lapsen pitää naputella oma etunimi ja klikata "Enter" tullessaan sisään)	
		Opetellaan ohjelmointia (esim. leikitään ihmisrobottia: joku on robotti, toiset antavat sille tarkkoja ohjeita tehtävän suorittamiseksi, pelataan Pikku Kakkosen Eskari -sovelluksen ohjelmointipeliä, ohjelmoidaan Bee Bot -robottia jne.)	
Vastuullinen ja turvallinen toiminta	<i>Tutustutaan arkielämän tietoteknisten laitteiden turvalliseen ja vastuulliseen käyttämiseen.</i>	<i>Harjoitellaan tietoteknisten laitteiden turvallista ja vastuullista käyttöä arkielämässä.</i>	<i>Opetellaan tietoteknisten laitteiden käyttöä turvallisesti ja vastuullisesti.</i>
	Harjoitellaan kantamaan laitetta vastuullisesti	Harjoitellaan luvan kysymistä ja antamista/kieltäytymistä kuvaustilanteissa	Keskustellaan ikärajoista ja ruutuajasta, sekä niiden merkityksestä. Kerrataan ikärajamerkinnät
	Harjoitellaan toimimaan puhtain käsin laitteiden kanssa	Harjoitellaan tunnistamaan turvallisia sovelluksia, sivustoja ja ohjelmia (kiinnitetään huomiota mm. mainoksiin, omien tietojen ja laitteen käyttöluopien antamiseen sekä oman itsen kuvaamiseen)	Harjoitellaan kiinnittämään huomiota hyvään työasentoon sekä taukoliikuntaan
	Harjoitellaan kohtuullista ruutu-aikaa	Harjoitellaan kriittistä medialukutaitoa (onko kaikki netissä näkemämme totta?)	Tutustutaan käyttäjätunnuksen ja salasanan käyttöön (esim. ryhmän ovelelle näppis, johon näppäillään sisään tullessa vaihtuva "salasana")
	Harjoitellaan kysymään lupaa kun kuvataan toisia ihmisiä (aikuisen mallin kautta, aikuinen kysyy lupaa lapselta)	Tutustutaan pelien ja videoiden ikärajamerkintöihin ja niiden merkityksiin	Kannustetaan ja rohkaistetaan lapsia pyytämään aikuiselta apua digimaailmassa eteen tulevien askarruttavien kysymysten kanssa
Harjoitellaan kieltäytymään kuvattavana olemisesta (aikuinen ohjaa välillä kieltäytymään)	Harjoitellaan laitteiden fiksua käsittelyä ja säilytystä (esim. noudetaan jonossa, pestään kädet ennen ja jälkeen jne.)	Opetellaan laitteiden fiksua käsittelyä, säilytystä ja lataamista (kaapeleiden varovainen kytkentä, hygienia, jne.)	
		Opetellaan luvan kysymistä ja kieltäytymistä kuvaustilanteissa. Opetellaan sanomaan "Ei" myös aikuiselle kuvaajalle.	
Tiedonhankinta sekä tutkiva ja luova työskentely	<i>Tutustutaan tutkivaan ja luovaan tv-töskentelyyn.</i>	<i>Harjoitellaan tutkivaa ja luovaa tv-töskentelyä.</i>	<i>Opetellaan tutkivaa ja luovaa tv-töskentelyä.</i>
		<i>Harjoitellaan tiedonhankintaa.</i>	<i>Opetellaan tiedonhankintaa.</i>

	Tutustutaan ja kokeillaan aikuisen kanssa erilaisia tvt-välineitä		
	Tehdään yhteisiä kuvaustehtäviä (esim. kuvataan erivärisiä leluja tai kappaleita, kuvataan muotoja jne.)	Kuvataan ja videoidaan mielenkiintoisia ilmiöitä ja asioita ja keskustellaan kuvatusta	Käytetään tv-t-välineitä samanaikaisesti muiden tietolähteiden kanssa (esim. etsitään samaa tietoa sekä tietokirjasta, että tietokoneelta)
	Etsitään tietoa (esim. eläinten kuvat ja lintujen äänet)	Tutustutaan sähköiseen tiedonhakuun (esim. käytetään yhdessä Google-hakukonetta kirjoittaen ja sanellen, tutustutaan digilehtiin jne.)	Tehdään "tiedeprojekti", jossa tv-t-välineet ovat mukana tiedonhaussa, työskentelyn dokumentoinnissa sekä lopputuloksen tallentamisessa ja kotiin jakamisessa (esim. tehdään yhteinen tutkielma jostain lapsia kiinnostavasta aiheesta, etsitään siihen tietoa ja kuvia, kuvataan työskentelyä, kuvataan lopputulosta, tehdään kuvaesitys ja jaetaan se kotiin)
	Kokeillaan piirustus- tai väritysohjelmaa tai -sovellusta yhdessä aikuisen kanssa	Harjoitellaan tunnistamaan luotettavia tietolähteitä	Opetellaan kuvaamista mobiililaitteella, sekä pientä kuvankäsittelyä helpolla sovelluksella (esim. puhelimen tai tabletin omalla kuvankäsittelysovelluksella)
	Äänitetään tai videoidaan toimintaa (esim. laulua, runoja, haastatteluja, tanssia, pöytäteatteria yms.) ja katsotaan tallenteita yhdessä	Harjoitellaan kriittistä medialukutaitoa (esim. verrataan mainoksia uutisiin, pohditaan, mikä on oikeasti mahdollista ja mikä ei)	Opetellaan kriittistä medialukutaitoa (esim. uutisten ja mainosten vertaaminen, tutkitaan manipuloituja kuvia, tehdään itse kuvamanipulaatioita)
		Tutustutaan kamera- ja kuvankäsittelyohjelmien käyttöön (esim. Chatterpix -sovellus)	Harjoitetaan spontaania, sähköistä tiedonhakua (esim. tehdään google-haku heti, kun tulee jokin uusi tai askarruttava ilmiö tai asia eteen)
		Luodaan kuvallisia tai musiikillisia tuotoksia ja katsotaan niitä yhdessä (esim. erilaisten soitin-, väritys- tai teatterisovellusten avulla)	Tehdään animaatioita animaatiosovelluksen avulla ja katsotaan niitä
		Kuvataan lasten omia esityksiä (esim. liikuntasuoritus, temppu, laulu, näytelmä jne.) ja katsotaan niitä yhdessä	Kuvataan ja katsotaan lasten omia esityksiä ja keskustellaan samalla kuvakulmista ja rajauksesta
		Toteutetaan projekti, jossa käytetään tv-t-välineistöä ja jaetaan lopputulos koteihin kuvaesityksenä (esim. Sway, kuvat, videot jne.)	Keskustellaan itse kuvatun materiaalin julkaisusta ja sen säännöistä ja hyvistä tavoista
Vuorovaikutus ja verkostoituminen	<i>Tutustutaan vuorovaikutukseen ja verkostoitumiseen tv-t-välineillä.</i>	<i>Harjoitellaan vuorovaikutusta ja verkostoitumista tv-t-välineillä.</i>	<i>Opetellaan vuorovaikutusta ja verkostoitumista tv-t-välineillä.</i>
	Soitetaan videopuhelu toiseen varhaiskasvatusryhmään	Soitetaan videopuhelu sidosryhmään (esim. kirjasto, uimahalli jne.)	Soitetaan videopuhelu lähikoulun ekaluokkalaisille
	Soitetaan videopuhelu lapsen läheiselle	Pelataan peliä, joka vaatii yhteistyötä ja vuorovaikutusta (esim. jokin yhteistyölautapeli tai Möllit-peli tabletilla)	Tehdään haastattelu ja kootaan tulokset esim. diagrammiin (diagrammin voi piirtää vaikka ruutupaperille)
	Tutustutaan tunnetaitoihin myös tv-t-välineistöllä (esim. katsotaan erilaisia ilmeitä)	Harjoitellaan sähköpostin tai tekstiviestin lähettämistä (esim. hymiöt) sukulaiselle	Katsotaan mahdollisuuksien mukaan jokin striimattu live-esitys (esim. jonkin lasten orkesterin live-lähetys)
		Harjoitellaan tunnetaitoja (esim. tehdään ja kuvataan erilaisia tunneilmeitä)	Tehdään jokin tehtävä kotona, josta lähetetään kuva eskariin (esim. kuvataan oma lemmikki ja lähetetään kuva eskariin)
		Soitetaan videopuhelu toiseen päiväkotiin/perhepäivähoitoryhmään (esim. sovitaan ryhmän yhteinen "ystäväryhmä" toisesta päiväkodista ja pidetään säännöllisesti yhteyttä)	Opetellaan soittamaan videopuhelu esim. pitkään sairaana olleelle kaverille
			Tehdään yhteinen projekti tai esitys digipalveluja hyödyntäen jonkun toisen ryhmän kanssa (esim. Teams-kokouksen Whiteboard-ohjelman avulla)